

1.02 Pregledni znanstveni članek

UDK 347.964.1(497.4)

Prejeto: 20. 10. 2008

Državni pravobranilec Republike Slovenije in njegovi predhodniki

JELKA MELIK

doc., dr., višja svetovalka – arhivistka

Arhiv Republike Slovenije, Zvezdarska 1, SI-1127 Ljubljana

e-pošta: jelka.melik@gov.si

IZVLEČEK

Državno pravobranilstvo je pomemben državni organ v Republiki Sloveniji, ki ga uvrščamo med pravosodne organe. Njegova naloga je predvsem zastopanje premoženjskopравnih interesov države pred sodišči in drugimi organi. Njegov predhodnik je bil v drugi Jugoslaviji Javno pravobranilstvo in v prvi Jugoslaviji Državno pravobranilstvo, ki je nasledilo staroavstrijsko finančno prokuraturo. Še prav posebno pozornost bo potrebno nameniti ovrednotenju dokumentov "varuha družbene lastnine" – javnemu pravobranilstvu.

KLJUČNE BESEDE: *pravobranilstvo, javno pravobranilstvo, državno pravobranilstvo, finančna prokuratura, družbena lastnina, država, državni organi*

ABSTRACT

STATE ATTORNEY OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA AND ITS PREDECESSORS

State Attorney's Office is an important judicial state body in the Republic of Slovenia. Its primary task is to represent financial interests of the state before courts and other bodies. Its predecessors include the Public Attorney's Office in the second Yugoslavia and the State Attorney's Office in the first Yugoslavia, the latter being a successor of the pre-1918 Austrian Finanzprokuratur. Special emphasis needs to be placed on the issue of appraisal of documents created by this "guardian of social property" – State Attorney's Office.

KEY WORDS: *Attorney's Office, Public Attorney's Office, State Attorney's Office, Finanzprokuratur, social property, state, state bodies*

Pomemben državni organ v Republiki Sloveniji je prav gotovo tudi državno pravobranilstvo. Uvrščamo ga med pravosodne organe. Pravosodni sistem namreč sestavljajo predvsem sodišča, a tudi nekateri drugi organi ter službe, ki so močnejše in trajno povezani z delovanjem sodne oblasti, kot so na primer državno tožilstvo, odvetništvo in notariat, pa tudi državno pravobranilstvo. Njegove naloge in organizacijo je v novi državi uredil zakon o državnem pravobranilstvu.¹ Po tem zakonu je državno pravobranilstvo samostojen državni organ in predvsem zastopnik Republike Slovenije pred sodišči in upravnimi organi, tudi pred tujimi in mednarodnimi sodišči (členi 1. in 2., 8.). Funkcijo državnega pravobranilstva opravljajo generalni državni pravobranilec in državni pravobranilci ter pomočniki državnega pravobranilca. Državno pravobranilstvo je enovit organ, ki deluje na sedežu in zunanjih oddelkih, ki so njegove organizacijske enote. Sedež državnega pravobranilstva je v Ljubljani, zunanji oddelki pa so v Mariboru, Celju, Kopru, Kranju, Murski Soboti, Novi Gorici, Novem mestu in na Ptujju (člen 17). Državno pravobranilstvo torej zastopa državo, njene organe in upravne organizacije v sestavi, ki so pravne osebe pred sodišči, s pooblastilom pa tudi pred upravnimi organi. Državnim organom in upravnim organizacijam poroča na njihovo zahtevo v zadevah njihovega zastopanja ter pravno svetuje pri sklepanju pogodb, s katerimi za te subjekte nastajajo premoženjske pravice in obveznosti, pri sklepanju pogodb, s katerimi se ustanavljajo, spreminjajo ali ukinjajo stvarne pravice na nepremičninah ter pri reševanju drugih premoženjskih vprašanj (členi od 7 do 11). Nekatero naloge so v izključni pristojnosti državnega pravobranilstva na sedežu, in sicer predvsem opravljanje svetovalne funkcije, zastopanje pred tujimi in mednarodnimi sodišči in zastopanje javnega interesa v upravnih sporih.

Tudi zadeve pravobranilske uprave so v pristojnosti generalnega državnega pravobranilca (člen 5). Opravljanje zadev pravobranilske uprave nadzoruje ministrstvo, pristojno za pravosodje. Predpisi za notranjo organizacijo in poslovanje državnega pravobranilstva so v pristojnosti generalnega državnega pravobranilca; ta jih mora izdati v soglasju z ministrom, pristojnim za pravosodje (člen 3 in 4). Prav tako ima poudarjeno vlogo ljubljansko državno pravobranilstvo v arhivskih zadevah.² Državno

pravobranilstvo ima namreč priročni in stalni arhiv. Spis se vloži v arhiv, ko je zadeva zaključena. Spisi se prenesejo v stalni arhiv v začetku vsakega leta. V njem se hranijo vse vrste spisov, vpisnikov, kartoteknih kartic, pomožnih knjig, mikrofilmski posnetki ali drugačni trajni zapisi dokumentarnega gradiva. Za izločanje nepotrebne dokumentarne gradiva in odbiranje arhivskega gradiva iz dokumentarnega gradiva je pristojen generalni sekretar državnega pravobranilstva ali pravobranilec, ki ga ta imenuje.

Državno pravobranilstvo Republike Slovenije v svojih arhivskih skladiščih na sedežu v Ljubljani ne hrani le gradiva, ki je nastalo v dobrem desetletju njegovega delovanja, temveč tudi gradivo svojega predhodnika, Javnega pravobranilstva Socialistične republike Slovenije.³ V drugi Jugoslaviji torej ni bilo državnega, temveč javno pravobranilstvo. Državni organ, ki zastopa premoženjskopravne interese države v sporih pred sodišči in drugimi organi in daje državnim organom pravna mnenja o pomembnejših premoženjskopравnih vprašanjih, je namreč na Slovenskem deloval v različnih oblikah in z različnimi imeni od 19. stoletja naprej. V prvi Jugoslaviji je bilo ustanovljeno državno pravobranilstvo, a je prenehalo delovati med drugo svetovno vojno, ukinjeno pa je bilo leta 1945 z zakonom o odpravi vrhovnega državnega pravobranilstva, državnih pravobranilcev, vrhovnega državnega tožilstva, višjih državnih tožilstev in državnih tožilstev.⁴ Njegova opravila so delno nadaljevali člani vlade oziroma predsedniki ljudskih odborov ter vodilne osebe ali zastopniki ustanov.⁵ Njihovo dejavnost je urejal zvezni zakon o zastopanju države in javnih organizacij pred sodišči in upravnimi organi iz leta 1946. Nekaj dela nekdanjih pravobranilcev pa so prevzeli javni tožilci. Njihovo delo je urejal Zakon o javnem tožilstvu, prav tako iz leta 1946.⁶ V praksi so se pokazale zelo neugodne posledice takega poslovanja. Zato je bil z zveznim zakonom leta 1952 ustanovljen nov organ, javno pravobranilstvo. Zakon o javnem pravobranilstvu⁷ je v svojem prvem členu določal, da je to organ, ki zastopa

¹ Zakon o Državnem pravobranilstvu. Uradni list RS, št. 20/97).

² Državnopravobranilski red. Uradni list RS, št. 90/2002), člen 142 ss.

³ Gradiva nižjih, predvsem občinskih javnih pravobranilcev ni prevzelo le Državno pravobranilstvo Republike Slovenije, temveč tudi različni drugi organi, kot so občine in mestni odbori oziroma pristojni regionalni arhivi.

⁴ Uradni list Demokratične federativne Jugoslavije, št. 27/45.

⁵ Več o tem Damjan: Javno pravobranilstvo, str. 257–266 in Vilfan: Pravna zgodovina Slovencev, str. 521.

⁶ Uradni list FLRJ, št. 60/1946.

⁷ Uradni list FLRJ, št. 24/1952.

v premoženjskopравnih zadevah Federativno ljudsko republiko Jugoslavijo, posamezne republike in avtonomne enote, okraje, mesta in občine ter njihove zavode, ki jim je priznana lastnost pravne osebe. Javno pravobranilstvo je ob pogojih, ki jih je določal zakon, sprožilo tudi upravni spor. Javno pravobranilstvo je bilo organizirano tako, da so njegove naloge izvrševali tako zvezno javno pravobranilstvo kot javna pravobranilstva republik. Ustanovljena so morala biti pri finančnih ministrstvih, vodila pa sta jih zvezni oziroma republiški javni pravobranilec. Imenovala jih je zvezna oziroma republiška vlada. Njihovo delo je nadziralo finančno ministrstvo. V sedmem členu so bile dolžnosti in pravice zveznega in republiškega javnega pravobranilca podrobneje določene. Predvsem naj bi zastopala federacijo in republiko ter njune zavode v civilnih pravnih, nepravdnih in izvršilnih zadevah pred sodišči in arbitražami, pa tudi v drugih premoženjskopравnih zadevah pred sodišči in državnimi upravnimi organi. Vlagala naj bi pritožbe v upravnem postopku in začinjala upravne spore, kadar je bil z upravno odločbo kršen zakon v korist posameznika ali pravne osebe, in sicer zvezni, če je bilo pristojno Vrhovno sodišče Federativne ljudske republike Jugoslavije, republiški pa, kadar je bilo za spor pristojno vrhovno sodišče ljudske republike. Pred tujimi sodišči, organi in zavodi pa naj bi praviloma v vseh primerih prevzel zastopstvo zvezni javni pravobranilec. Javni pravobranilci so bili v določenih primerih dolžni sprožiti postopek ali se pritožiti zoper sodbe, sklepe in druge odločbe, ki so bili v škodo stranke, ki so jih morali zastopati. Lahko so umaknili tožbo ali se odpovedali zahtevku. Z določenimi pogoji so lahko delovali tudi javni pravobranilci avtonomnih enot, okrajni in mestni javni pravobranilci. Okrajnega in mestnega pravobranilca je v takem primeru imenoval okrajni oziroma mestni ljudski odbor v sporazumu z republiškim finančnim ministrom.

Drugi zakon, in sicer Zakon o javnem pravobranilstvu,⁸ je bil sprejet že čez tri leta. Javno pravobranilstvo, kakor pravi novi zakon, predvsem "zastopa glede premoženjskih pravic in obveznosti pred sodišči in drugimi državnimi organi Federativno ljudsko republiko Jugoslavijo, ljudske republike, avtonomne enote, okraje in občine (politično-teritorialne enote), zavode, ki jim je priznana lastnost pravne osebe in se financirajo iz proračuna, in sklade, ki so jih ustanovili državni organi in jim je priznana lastnost pravne osebe." (člen 1) Javno pravobranilstvo je dajalo tudi pravna mnenja držav-

nim organom in zavodom o pravnopremoženskih zadevah. Glede pristojnosti torej zakon ni prinesel večjih sprememb, te so bile predvsem v organizaciji pravobranilstva. Javna pravobranilstva so bila po tem zakonu: zvezno javno pravobranilstvo, republiška pravobranilstva, pokrajinsko oziroma oblastno javno pravobranilstvo in okrajna javna pravobranilstva. Delo posameznega javnega pravobranilstva je vodil javni pravobranilec; imel je enega ali več pomočnikov. Zveznega, republiškega, pokrajinskega in oblastnega javnega pravobranilca je imenoval in razreševal ustrezní izvršni svet, okrajnega pa okrajni ljudski odbor. Zvezni javni pravobranilec je zastopal Federativno ljudsko republiko Jugoslavijo, zavode, ki jim je priznana lastnost pravne osebe in so se financirali iz zveznega proračuna, in sklade, ki so jih ustanovili zvezni organi. Republiški

Stavba Državnega pravobranilstva Republike Slovenije v Ljubljani

⁸ Uradni list FLRJ, št. 51/1955.

javni pravobranilec je zastopal ljudsko republiko, zavode, ki so se financirali iz republiškega proračuna, in sklade, ki so jih ustanovili republiški organi. Pokrajinski javni pravobranilec je podobno deloval v Avtonomni pokrajini Vojvodini in oblastni javni pravobranilec v Avtonomni kosovsko-metohijski oblasti. Okrajni javni pravobranilec je zastopal okraj, občine na območju okraja, zavode, ki so se financirali iz okrajnega oziroma občinskega proračuna, in sklade, ki so jih ustanovili okrajni oziroma občinski organi.

Položaj javnega pravobranilstva je postajal vse močnejši. Vedno bolj je postajal političen organ. Vse bolj je bila poudarjena njegova vloga "*varuha družbenega premoženja*". Z naslednjim zakonom so nastale večje spremembe tako v organizaciji pravobranilstva kot v njegovih pristojnostih. Temeljni zakon o javnem pravobranilstvu,⁹ ki je bil sprejet deset let pozneje, je poudarjal, da je javno pravobranilstvo organ določene družbeno-politične skupnosti, ki uporablja z zakonom določene ukrepe in pravna sredstva, da varuje njene premoženjske pravice in koristi ter premoženjske pravice in koristi družbene skupnosti. Po prejšnjih predpisih in do uveljavitve tega zakona je bilo zakonito zastopanje družbenopolitičnih skupnosti v njenih premoženjskopравnih zadevah pred sodišči in drugimi državnimi organi poglavitna naloga pravobranilstva. Po določbah temeljnega zakona pa to zastopanje in pravljanje nista bili več na prvem mestu. Šele na drugem mestu je določba, da javno pravobranilstvo zastopa pred sodišči in drugimi organi družbenopolitično skupnost, krajevne skupnosti, državne organe in organizacije, določene z zakonom, ter sklade družbenopolitičnih skupnosti in zavode, ki so bili po posebnem zakonu dolžni opravljati določeno dejavnost ali zadeve posebnega družbenega pomena, za katera so jim namenjena povračila iz proračuna družbenopolitične skupnosti ali družbenega sklada, ki je pravna oseba. Javno pravobranilstvo je imelo tudi nalogo spremljati in preučevati družbene odnose in pojave, ki so imeli pomen za pravno varstvo družbenega premoženja, o tem obveščati ustrezne družbenopolitične skupnosti in jim dajati ustrezne predloge. Javna pravobranilstva so bila po tem zakonu: zvezno javno pravobranilstvo, vojaško pravobranilstvo, republiško javno pravobranilstvo, okrajno (mestno) javno pravobranilstvo in občinsko javno pravobranilstvo, ki je bilo novost zakona. Čeprav je vsako pravobranilstvo delovalo samostojno, pa je zakon poudarjal potrebo po

medsebojni pomoči in sodelovanju. Javnemu pravobranilstvu širše družbenopolitične skupnosti je bila naložena strokovna pomoč javnim pravobranilstvom na njihovem območju. Javna pravobranilstva so lahko zastopala pred jugoslovanskimi sodišči in drugimi organi tudi delovne organizacije, če so jih le-te ob pogojih, ki jih je določal zakon, za to pooblastile. Prav tako so pravobranilstva dajala državnim organom na njihovo zahtevo pravna mnenja in drugo strokovno pomoč v zvezi s sklepanjem premoženjskopравnih pogodb in drugimi premoženjskopравnimi vprašanji. Za pravno varstvo premoženjskih pravic in koristi družbene skupnosti pa so opravljala javna pravobranilstva dejanja, za katera so bila upravičena po posebnih zakonih. Zakon vsebuje določbe o pristojnosti zveznega javnega pravobranilstva; tega je imenovala in razreševala zvezna skupščina na predlog zveznega izvršnega sveta. Zvezno javno pravobranilstvo je bilo organ federacije, ki je zastopal njo in njene organe ter sklade pred sodišči in drugimi organi v zvezi s premoženjskimi pravicami in koristmi, pred tujimi sodišči, ustanovami in drugimi organi pa je zastopalo vse družbenopolitične skupnosti, njihove organe in sklade ter zavode. Zanimivo je, da od vseh republik edino Slovenija ni izkoristila pooblastila za izdajo republiškega pravobranilskega zakona in je uporabljala le temeljni zakon.

Prvi slovenski pravobranilski zakon je bil sprejet leta šele leta 1976. Zakon o javnem pravobranilstvu¹⁰ je določal funkcijo in položaj javnega pravobranilca ter organizacijo Javnega pravobranilstva Socialistične Republike Slovenije, kot je zapisano v prvem členu. Javni pravobranilec je bil tudi po tem zakonu samostojen organ družbenopolitične skupnosti, ki naj zastopa družbenopolitično skupnost, njene organe, organizacije in sklade, ki so pravne osebe, ter krajevne skupnosti pred sodišči in drugimi organi v zvezi z njihovimi premoženjskimi pravicami in koristmi ter izvršuje druge pravice in dolžnosti, določene z zakonom (2 člen). V pristojnosti pravobranilstva je ostalo tudi dajanje pravnih mnenj in strokovne pomoči pri sklepanju pogodb in reševanju drugih premoženjskopравnih vprašanj. Javnega pravobranilca je praviloma imenovala skupščina družbenopolitične skupnosti na predlog izvršnega sveta po predhodnem kandidacijskem postopku, ki ga je opravila Socialistična zveza delovnega ljudstva (11. člen).

Zanimivi so z zakonom določeni pogoji, ki jih je morala izpolnjevati oseba, da je bila lahko ime-

⁹ Uradni list SFRJ, št. 15/1965.

¹⁰ Uradni list SRS, št. 19/1976.

novana za javnega pravobranilca. Poleg že v prejšnjih zakonih določenih zahtev, da je jugoslovanski državljan, diplomirani pravnik, ki izpolnjuje pogoje o strokovni sposobnosti, sta bili v tem zakonu dodani še dve. Javni pravobranilec je moral odtlej izpolnjevati še splošne pogoje za pridobitev lastnosti delavca v združenem delu, moral pa je biti tudi moralnopolitično primeren. Prav ta zadnji pogoj kaže, da je pravobranilstvo postalo izrazito politično pomemben organ. Na to kažejo tudi zahteve zakona – da pravobranilstvo spremlja in preučuje družbene odnose in pojave, ki so pomembni za uresničevanje njegove funkcije, in daje družbenopolitičnim organizacijam predloge za preprečevanje družbi nevarnih in škodljivih dejanj ter za utrjevanje zakonitosti, družbene odgovornosti in socialistične morale (15. člen). Poleg navedenih splošnih določb je imel zakon še posebne določbe o Javnem pravobranilstvu Socialistične republike Slovenije. Opredelil ga je kot samostojni republiški organ, ki naj zastopa republiko, njene organe, organizacije in sklade, ki so pravne osebe, pred sodišči in drugimi organi v zvezi z njihovimi premoženjskimi pravicami in koristmi ter izvršuje druge pravice in dolžnosti, ki jih ima javni pravobranilec po tem ali drugem zakonu (20. člen). Pomembna novost tega zakona je bila, da je zastopanje pred tujimi sodišči zdaj prišlo v republiško pristojnost. Prej je bilo, kot vemo, tovrstno zastopanje v pristojnosti zveznega javnega pravobranilstva. Na to je spominjala le še določba, da lahko republiško pravobranilstvo za zastopanje pooblasti Zvezno javno pravobranilstvo, če po predpisih tuje države ne more neposredno zastopati pred njenimi sodišči (21. člen). Republiško pravobranilstvo je imelo tudi zakonsko pooblastilo za dajanje strokovne pomoči drugim

V prostorih Državnega pravobranilstva Republike Slovenije je shranjena njegova zapuščina

javnim pravobranilcem v republiki (22. člen). Ta zakon je z manjšimi spremembami¹¹ veljal kar dobrih dvajset let, vse do uveljavitve zakona o državnem pravobranilstvu v novi državi.

Pregled pravobranilske zakonodaje za obdobje socializma nam predstavlja temelj za ovrednotenje dokumentarnega gradiva, ki je pri javnem pravobranilstvu nastajalo. Vedeti moramo, da je od leta 1966 pa vse do uveljavitve državno-pravobranilskega reda leta 2002 v temeljnih smernicah veljalo Navodilo za pisarniško poslovanje, vodenje vpisnikov in statistične službe v javnem pravobranilstvu, ki ga je leta 1965 izdalo republiško javno pravobranilstvo v Ljubljani.¹² Navodilo ni bilo objavljeno v nobenem uradnem glasilu in je bilo torej interno. Do opaznejše spremembe je prišlo le pri vodenju vpisnikov, in sicer na posvetovanju vseh javnih pravobranilcev in njihovih namestnikov v Novi Gorici (15. 5. 1985).¹³ Pred letom 1966 so veljali navodilo javnega pravobranilstva Ljudske republike Slovenije o vodenju vpisnikov z dne 6. 12. 1960 in navodilo javnega pravobranilstva Ljudske republike Slovenije o statističnih poročilih z dne 7. 6. 1957, pa tudi razne okrožnice javnega pravobranilstva Ljudske Republike Slovenije. Glede na dejstvo, da navodila za poslovanje niso bila znana javnosti, in ob ugotovitvi, da je bilo javno pravobranilstvo v veliki meri političen organ, se moramo valorizacije lotiti z vso skrbnostjo. Najbrž bomo pri navodilih za odbiranje arhivskega gradiva iz dokumentarnega naredili manj škode, če bomo kljub uveljavitvi pozitivne valorizacije ubrali drugo pot, negativno vrednotenje. Določili bomo, kaj med gradivom, ki je od javnih pravobranilcev še ostalo, nikakor ni arhivsko gradivo, vse drugo pa bomo morali skrbno pregledati pri sami strokovni obdelavi gradiva. Prav problemi v zvezi z družbenim premoženjem so danes posebej aktualni.

Predhodnik socialističnega pravobranilstva je bil, kot smo že omenili, državno pravobranilstvo. Delovalo je v Kraljevini Jugoslaviji na podlagi Zakona o državnem pravobranilstvu iz leta 1934.¹⁴ To pravobranilstvo je bilo organ ministra za finance in njegova naloga je bila ščititi lastninske koristi države (§ 1). Vrhovno državno pravobranilstvo je bilo ustanovljeno pri ministrstvu za finance in je bilo

¹¹ Uradni list SRS, št. 31/84; Uradni list RS, št. 8/90 in 5/91.

¹² 16. decembra 1965.

¹³ Spremembe navodil za vodenje vpisnikov Javnih pravobranilcev v Socialistični republiki Sloveniji.

¹⁴ Službene novine kraljevine Jugoslavije, št. 164/1934 oz. Službeni list Kraljevske banske uprave Dravske banovine, št. 68/1934.

nadrejeno državnim pravobranilstvom, ki so delovala na sedežih apelacijskih sodišč. Njihova teritorialna pristojnost se je ujemala s pristojnostjo sodišča. Državo so zastopala predvsem pred sodišči in drugimi oblastnimi organi, praviloma pa tudi pred drugimi pravnimi in fizičnimi osebami. Ob vseh pogodbah, ki jih je sklepala država in katerih vrednost je presegala 100.000 dinarjev, je bilo potrebno mnenje državnega pravobranilstva. Če pa je vrednost sklenjenega posla presegala 1.000.000 dinarjev, sta bili potrebni izjava in mnenje vrhovnega državnega pravobranilstva. Državni pravobranilci so zastopali državo tudi pred sodišči in drugimi organi oblasti v tujini.

Tudi državna pravobranilstva niso bila novi organi. Nadaljevala so pravzaprav delo finančnih prokuratur, ki so bile ustanovljene v "stari" Avstriji za zastopanje lastninskih interesov države pred sodišči. Delovale so samo v deželnih glavnih mestih, a neodvisno od deželnih oblastev. Korenine današnjega državnega pravobranilstva segajo torej daleč v devetnajsto stoletje, čeprav predstavlja obdobje socialistične družbene ureditve vsekakor določeno stranpot, ki ji bo moral arhivist posvetiti še posebno pozornost.

Viri in literatura

Viri

Zakon o državnem pravobranilstvu (Službene novine kraljevine Jugoslavije, št. 164/1934 oz. Službeni list Kraljevske banske uprave Dravske banovine, št. 68/1934).

Zakon o odpravi vrhovnega državnega pravobranilstva, državnih pravobranilstev, vrhovnega državnega tožilstva, višjih državnih tožilstev in državnih tožilstev (Ur. l. Demokratične federativne Jugoslavije, št. 27/45).

Zakon o javnem pravobranilstvu (Ur. l. Federativne ljudske republike Jugoslavije, št. 24/1952).

Zakon o javnem pravobranilstvu (Ur. l. Federativne ljudske republike Jugoslavije, št. 51/1955).

Temeljni zakon o javnem pravobranilstvu (Ur. l. Socialistične federativne republike Jugoslavije, št. 15/1965).

Zakon o javnem pravobranilstvu (Ur. l. Socialistične republike Slovenije, št. 19/1976).

Zakon o Državnem pravobranilstvu (Ur. l. Republike Slovenije, št. 20/97).

Državnopravobranilski red (Ur. l. RS, št. 90/2002).

Arhivsko gradivo Javnega pravobranilstva Socialistične Republike Slovenije.

Literatura

Damjan, Viktor: Javno pravobranilstvo. *Pravnik* 31 (1976), št. 7–9, str. 257–266.

Mihelčič, Stanko: Javno pravobranilstvo in njegove naloge. *Pravnik* 25 (1970), št. 7–9, str. 323–326.

Vilfan, Sergij: *Pravna zgodovina Slovencev*. Ljubljana: Slovenska matica, 1961.

Zusammenfassung

FINANZPROKURATUR DER REPUBLIK SLOWENIEN UND IHRE VORGÄNGERINNEN

Die Finanzprokurator der Republik Slowenien vertritt die vermögensrechtlichen Interessen des Staates in Streitfällen vor Gerichten und Behörden und erteilt Staatsorganen Rechtsmeinungen über wichtige vermögensrechtliche Fragen. Die Organe, die diese Aufgaben in der Vergangenheit erfüllten, waren im slowenischen Raum seit dem 19. Jahrhundert in unterschiedlichen Organisationsformen und unter verschiedenen Namen tätig. Besondere Aufmerksamkeit der Archiwissenschaftler gilt dem Erbe der sozialistischen Vertretungsbehörde, die "Öffentliche Anwaltschaft" hieß.